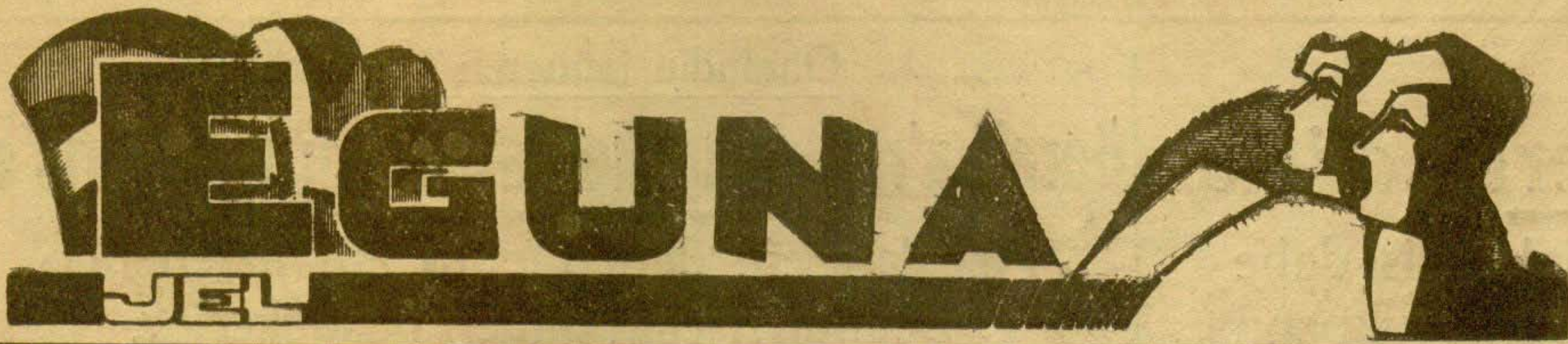

Lari - aldijetan agertu biar
da sendotasuna. Jolas-
aldian, edonor da baikof
ta adoretzu.

Lgo. urtla

108 gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. orritla 2'gna. Igandea

15 eunen

EUZKO GUDA-OÑETAN

Atzoko joaldi gogor eta indartsuak

Muniketa tontorean milla baja gitxienez egin yakoan arerioari. - Sollube'ren oñetan burukaldi beruak. - Arma ugari laga eben paxistak gure eskuetan. Gudontziak guda - oñak suagutzen.

Guda oñetako agiriak

GABEKO IZPARRAK

EUZKADI

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO AMARETAN EMAN-
DAKO AGIRIA:

Bizkaia'ko guda-oñetan

Ufundi'ko inguruetan arerioak dituan guda-esak gogof jo dituzte gure gudataldeak, arerioari atzera eragin ta ugari ere ugari zauritu ta ilaz. Berio edn dio arerioak Gernika ta Durango aldean erasoari emanaz, eta odol goriz atzera eraginaz. Itxas-baster aldean gure gudariak deuseztula utsi du arerioaren eraso. Italiak izan dira erasotzaileak eta gure gudariak kemenaren ondorenak nabatu dituztenak, itxu-mustuan igesari eman diote, aibat guda-tramankulu gure esku utsi; agiri au emanen degun ordu ontan ez ditugu oraindik guda-tramankulok bereiztu. Italiak batzuk atxilotuak izan dira; ardura aundiko agiriak afatu dituzte, guda ontan atzetik paxistak taldeak dabilzena argi ta garbi agertzen duten agiriak. Gaurko edn garaipentsu ontan, ildako ta gauritako artean, 300 lagun galdu-erazo zafzio arerioari.

Arabako guda-oñetan

Ezer zapagaririk ez.

Burgos'ko guda-oñetan

Baranbio ta Orduña inguruan artilleri-joea. Baranbio inguruan gure guda-tramankulak argi-ola ta gaspela-ola zatitu dituzte; bertako urbideak ere zauri apurtu dituzte. Egazkiriak Bizkaia'ko gura guda-ebak suagatu dituzte; baita guda-atzoko batzuk ere. Bilbo'ra ere jaurlu dituzte bomba banaka batzuk.

LAPURBENA

Aufera! Atzo didat egiten gendun, Etn gaur bafiro didat ori egin eta abaldu bafian gara. Gure gudarostea ziara galduta ta beia jota uste ebenak oker dagoz. Egunotako joaldiak erakusten daukue. Une batzuetan, egun beia jota, aul-duta ta indargetuta aurkitu danik, ez dogu ukatuko. Une batzuetako makaltasun orek ez dau agertzen ofaitik gudaroste baten izaterik. Makal une ofetan be, Itxaropen osua euki gendun gure mutilak, Itzaltasuna igaroko yaken ziurtasuna gendulako. Gaur ofela jazo dala esan dalkegu. Bizkaia'ren mendietan ez dau are-riok, lenengo joaldien ondoren, sakabanatuta lortu ondoren, aufean eban arerioa. Gudaroste eraldu ta oso bat gurez-aufe daukala ondo daki, eta jakin ez ba'dau gure mutilak erakutsi izan dautse. Atzo, Bermeo inguruan, ikasteko aririk izan eban arerioak. Gure gudariak indafeta sendotasu-naren bafi ikasi al izan eban. Mola'k indafaldi ausarditsu baten gure mutilak igarotzea uste ba'eban, ausardiok okefeokak izaten dirala gogoratuko eban atzo. Oinezko bu-rukoniak izango eban, bere mutilak

atzo bialdu ebazan lez eriotzara bial-du ebazalako.

Ez dakigu zenbat jausi ziran alde onetan.

Atzoko bufukaldia ta atzoko egina paxistentzat negargafi izango dirala bai ofaitik.

Atzo lako zoritxarrik gitxitan artu-ko eben aspaldi onetan; atzo lako deskalabrurik ez dabe eruan luza-rotu.

Mundaka'k jausi afen, bafia, Mola'k bere asmoetan jaraituko daben ustea dogu. Ustea barik ziurtasun ori do-gula esango ba'genduke, guzufik ez.

Origitik gertu egotea yagoko. Gar-raitzak ez gagez itsulu, auferako joaldietarako adoretu, bizitu ta biz-tu bano.

SEVILLA'N

ARMA LANTEGI BATEK LER EGIN

Valencia.—Gibraltar'dik artu diran iz-parrak diñonez Sevilla'n leitze andi bat egin zan. Dumbotsa kilometro ugartara euzun zan.

Leitze ori arma lantegi batek egin zan eta lantegi ofelako etxerik geienak apur-ta geratu ziran.

Orain arte artu diran izparrak diñonez alemaniar langileak egindako "saho-taje" dalako bat izan da, langile ofel-kanter arietan lan egitera biartun di-tuelako.

EUZKADI'KO GOBERNUA

Lendakaritzako izparingi - ardu-rategia

1937'GNKO. JOAILAKO IGOA. Atzaldeko host eta erdiak jota berea-la, ingulandak "destroyer" bat erdu da gure kalara. Bere eskuariek, Euzko Gobernuaren oniritziak batera, ofia ufen-go ustutzeak joan egin bear diten une, emukune ta agureak lagun egiten da.

Bermeo'ko Uri Buru Batza eta Gudarostea

Gerago aiatuta dagozan Bazkun onle-pidrazoten dautse Bermeotafel, euren go-bernatzaileko landolake Santa Maria, 13' gaur zenbaki ta langarten ofian dagoza-la; eta bertan aurkituko dozube Bermeo'n egiten zan antzera, laguntza ta ofestasi-na juben bixitz-arametarako.

Atzoko garaitzeak indaf egin biar dau, beste garaitza baten bila juat-eko.

Aufera, mutilak!

MUNIKETA'N

Muniketa! Maika paxista betiko musua emon eutsen lufari.

Joaldiak joaldi egiten asi zan are-riok alde onetan.

Muniketa'ko tontorixua ames. Lenengo bufukaldietan gurek izan ziran garaile. Arerioak gogof jo afen, gure mutilak zindoki ta kementsu erantuten eutsen.

Ofela, joaldi bakotxean arerioa be-re gudari ugari mendian laga-ta atze-ratzen zan.

Ekin da ekin, bafia, pixkakat aufer-tzean lortu ebenik ez dogu ukat-ko.

Egazkiriak laguntasunagaz egin al izan eban egin ebana.

Ez ofaitio ziara odoluzuta geratu harik.

Mila baja gitxienez euki zitun are-riok alde onetan.

Ela ez dogu guzufik esaten, lafe-gikerik bere ez.

Gure mutilak argiro ikusi eben ori-ta.

SOLLUBE'REN OÑETAN

Gogofiki ta indartsu jo zan alde onetan be.

Arerioak, atzo joaldirik gogof eta ausarditsuenak egin ebazan tokia au-xe izan zala esan geinke.

Gernika'k Itxarostezano'ko jaun ta jabe izan nai dabela dirudi.

Gure gudariak ez dagoz, bafio, ofe-tarako.

EREÑO

Eri onetako guztiek adierazoten ya-kog Udal onen idazkaritzak Arenal Bateko inguruen zenbakio, langarten etxerian ipini dirala.

Eurelara etorri beitez ofitaf guz-tiak.

Bilbao'ko Euzko Gastedija

Bazkun onetako Artzakar Batzordeak egunero jauba bat esatia erabagi dau Euz-kadi'ren aldez gudu-otetan il diran gudariak alde.

Jaua ori jaraitik asiko da ta Bilbao'ko Jon Deunen txadonako Jon Ugutzal-aren cindijan esango da, goizeko zortzi ta erdi-jetan.

Bakide guztio'k eskatuten dautsegu jau-pa ori euzun juan dafetala.

"España" k, 50 milloe laurleko balio zitun

Valencia.—"España" gudontziak, ara-negun ondoratu ebana, 50 milloe laurle-ko balio izan dau.

"España" estandak izan dituen iru gu-dontzi sendotetarik bat izan da galdu dan ori. Iru akorazadu izan dira Espa-ña'n aspaldiotan.

"España", Mar Chica'n, Mafuekotan 1922'gn, urtean galdu zana; "Jaime I", gaur erkaldaiek daukena, eta "Alfon-so XIII", Ontzi auxo izan da orain gal-du dana, Erkala ezaki ebenean España'n, lafietaren izenaz aldatu eutsen-eta.

"España" orixe izan da gaurkoan pa-xistek dautsean gudontziatetik sendotena.

Matxiñada au asi zanean, "España", El Ferrol'eko, ontziegieta eagan, atonduten.

Asaldariak ibileko eran gertau eta afe-ra eben, eta andik lastefean, Alemania'ra joan zan, eta guda-tresna zango ornitu eben.

Atzo agertu al izan eutsen. Itxasoz eta legofez gogof ta br-lafisu jo eben arerioa.

Onek, joaldi baten, tankeak erabi-lazala, auferegi sartzeko ausardia izan eban eta gure mutilak erdian artu eben.

Tanke bi noiz gure eskuetan jau-siko egon ziran. Egazkiriak gaizkatu al izan ebezan.

Ala ta be joaldi oneita arma ugari artu yakon arerioari.

Izkilazka'k ugari ta mortero batzuk gure eskuetan geratu ziran.

Lagun batzuk be atzapau yakozan arerioari. Bost jakin dogunetik.

Gure mutilen suak eragozpen ugari ipinten dautsa arerioari bere bi-dean. Sukafietarako bide ebagi dau-lakako.

Bide ofeitatik ezin izan eban atzo ezer erabili.

Paxistak euren joaldietarako, bi-dea safatuta eukenez, ontziak erabi-li zituen.

Motor bi Gernika'ko Ibaia alde ba-tetik bestera igarotzen auzarin ziran txapel okeref beteta.

Gure ikuskariak oartu eben ordu-koxe, su egiteko agindua emon eben ta lastef ziran izan. Ibaian betiko itoko ziran ustea dago.

Efigitia aldean be nai izan zitun joaldi batzuk egin arerioak.

Zemati ta zirikalari ibili zan egun guztian alde onetan.

Ofaitio ezaban ezer lortu, gure mu-tiak ezeusielako laga.

Alde onetan, Sollube'ren oñetan, egal batetik besterañoko joaldia egi-len diardu arerioak. Bere lagunik

MANNING ANDEREA BILBAO'N

Lau mila ume In-glateña'ra eruateko

Londres.—Manning anderea Bilbao'ra eldu dala jakin da, lau mila ume In-glateña'ra atarateko asmotan.

"Morning Post" eko idazle batek diñonez Ingateña'ko Gobernuaren gudontziak ingeles ontzi guztiek lagun egingo dautse umiak ataratzean. Ingelesak ez diranak be laguntasun ori artuko dabo.

Ingeles Gobernuak ez dau uste gizata-sun-arazo au egitean eragozpenik bilatu-ko dabenik. Ba'da eza'pau be, bafia, be-re gudontziak iru milatara egongo dira.

Paxistak umiak eta emakumiak atara-tzera jolafez ukatuko ba'litzaiz, indafez erantzunak izango litakez, iru milatara egongo diran ontziak parte artuko leu-ke-lako.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

Bayona.—Ertzain buruak adierazi dau, laster milaka lagun Bizkaia'k elduko di-mala ta ofetarako etxe egokia gertuten dabilala.

geienak emenixe sartu ditula esan ginei.

Okufumendi'n lako ostikadak eru-ten ba'ditu, izango dau lanik ofaitik bere burua altzau eziofik.

EGAZKIRAK

Paxisten egazkiriak, beste eganetan legez, or ibili ziran guda oñak su-gatu eta atzeko ofietan be bonbak jaurliten.

Bilbao'raño be eldu yakozan. Bilbao'n bertan ildako bi egon zi-ran.

Portugalete'n gudontziak jaurliten asi ziran.

Ingeles bat be tartean zan. Onek berari jaurliten eutsela ikusi eba-nian, kanoiak berotu ta egazkia ofel aliroka asi yakozan.

ITXASOTIK

Atzo, aspaldiko partez, Itxasotik be ekin eutsen gure gudontziak pa-xisten lekuak suagutzen.

Atzo eguerdian Agife lendakari jaunak artu ginduzan izparrak. Oñ emen aren itzak:

"Ingeles konsula izan dogu oraintxe, eta gure Paris ta Londres'ko Or-dezkanitzan bidez aufetiaz jakin doguna adiritu dautsu. Ingeles gobernuak bere gudontziak lagunduko dau, edo nungo ontzietan emengo emakume, uno ta agureak Bizkaia'k ataratzean.

Manning anderearen agerfalda izan genduan atzo, Londres'ko bazkuna ongie guztien ordezkaria dogu, eta milaka batzuk umeak artuteko asmoa agertu euskun, asmo bikaña bonetan, eta orixe argi agertu beatean gara eñak jakin dagian beste ofistakoko guri begira dagozana, eta Gernika'ko suagaketa izugariaren ondoren ofitok gurganiko daben alkatatzina.

Onetaz, munduaren alde guztietatik ofitota artu ditugun idazleen bafi jakin egizue, gogoz gurekin dirala eta a'gñiez lagundutako gerta dagozala adieriaz. Jazoten dautse euzkotaf bezela ofitu egin bear gñitake, gure Gobor-nuaren jokaera zur, jakiturizko eta gizabildetuek elaki dituan ondorenak ja-soten diardugu-ta, inolaz ere, gure eñazko Itzara jafota orbestean azaldunaz, eta ofegaitik, eskergati dan laguntza eskeñiaz. Beraz, mundua guri begira dogun ontan, aldi gogoangafi ontan, gure ofiaren aldeketan jarduteko in-dargafi izan bekiguz.

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Gudontziak egin eben lana eraga-ria izan zanik ezin ukatu.

Paxistak zigof edefa artu eben eu-ten suagaketan.

Gure mutilak be, laguntasun on-gez adoretatua, bizi ta gartsu agertz zizala esan baf dogu.

PAXISTAK INGURATUTA?

Zer-esan ugari zan atzo gabean gu-re eñian, paxisten talde andi bat in-guratuta egoa-ta.

Ainbesterik ez dala, cradarte bein-tzat, esan baf dogu.

Gure mutilen zurfasunez, paxistak txarto geratu dirala bai ofaitik.

Eta ziara inguratuta egon ez afen, lanak eta lotak egin biarko dituela bai zoriontsu ufen nai ba'daue.

Ori, gure gudariak naseltasunez ibiltzen lagako dautsela gertau eskero.

Bafia olako Itxaropenik ez dogu.

Eta astearteko zenbakian zerbat esan al izango dogun ustea bai ostera.

LENDAKARI JAUNAREN ITZAK

Atzo eguerdian Agife lendakari jaunak artu ginduzan izparrak. Oñ emen aren itzak:

"Ingeles konsula izan dogu oraintxe, eta gure Paris ta Londres'ko Or-dezkanitzan bidez aufetiaz jakin doguna adiritu dautsu. Ingeles gobernuak bere gudontziak lagunduko dau, edo nungo ontzietan emengo emakume, uno ta agureak Bizkaia'k ataratzean.

Manning anderearen agerfalda izan genduan atzo, Londres'ko bazkuna ongie guztien ordezkaria dogu, eta milaka batzuk umeak artuteko asmoa agertu euskun, asmo bikaña bonetan, eta orixe argi agertu beatean gara eñak jakin dagian beste ofistakoko guri begira dagozana, eta Gernika'ko suagaketa izugariaren ondoren ofitok gurganiko daben alkatatzina.

Onetaz, munduaren alde guztietatik ofitota artu ditugun idazleen bafi jakin egizue, gogoz gurekin dirala eta a'gñiez lagundutako gerta dagozala adieriaz. Jazoten dautse euzkotaf bezela ofitu egin bear gñitake, gure Gobor-nuaren jokaera zur, jakiturizko eta gizabildetuek elaki dituan ondorenak ja-soten diardugu-ta, inolaz ere, gure eñazko Itzara jafota orbestean azaldunaz, eta ofegaitik, eskergati dan laguntza eskeñiaz. Beraz, mundua guri begira dogun ontan, aldi gogoangafi ontan, gure ofiaren aldeketan jarduteko in-dargafi izan bekiguz.

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi dagula opatzen dogu."

Ofiaren lenengo dogu gaur, langillen eguna. Bafian oraingo gertaerok bide, atsedan aldi egin harik, lana inolako gogotsuen jardunaz ospatutea da-gokigu. Lan dagien guztiek agur egitean, gure lanon emaltz edofa, garabiz-aren gain iragitako balkea iritzi

MUNDU ZEAR

Gernika'ko basatikeria erietan

Izpaingi guztiak eta eri guztiak ezetsi dabe suagaketa ori. - Gizonik lotsagaldukoena lotsaz gorotu biar litzake orelako egitaden ondoren. - Lantegi andi bat sutan. - Laboristak garaille. - Beste gayak.

GERNIKA'KO SUAGAKETA TXARESTEN

Paris. — "L'Ordre," k Gernika'ko suagaketa izki aundiekin agertzen dau. Prantzia'k gizatuzkoen aurka-ko jokera ofeik ezin ei-dalke onartu.

Oreitariko bafabaskerita basatikeriak egiten dabezenei, olakoak egiten jafaitze eragotzi egin bea da.

"Le Journee Industrielle," k diho-nez matxinana onetan izan dan apur-zerik aundiena Gernika'koa izan ua. Len naiko gafatz dan matxinada ori garalzago egitea eragotzi egin bea da.

"L'Oeuvre," k auxe diho: "Ostian egin ezin daikena bildri-lkaraz lortu daiken oafikusten dinardue guda-aituok efi utsak suagazerakoan; Prantzia'ko urici egingo dautse gero orixe, zerbaiz egin nai dabenean."

"Petit Parisien," be, asafe agertzen da ta suagaketa ofeik txaretsi egiten dauz.

MUNDU GUZTIA MUNDU DAU Londres. — Kommes Aldundia'n Baker'ek egin daben galdera batera erantzunaz, paxistak Gernika'n egin daben basatikeria ezegafit ofek mundu guztia beste edozein jazokunek baino miñago egin dabela esan dau Eden'ek.

GUZTION LOTSAGARI Paris. — Gernika'ko apurtzeari buruz "L'Hevve," k argitaldu daben idazlan baten, suagaltzen ori mundua-zen lotsagari ta nabarmenkeri dala diho.

OLA AUNDIA SUTAN Londres. — Egazkin-lulkein ola aund bat suk artu ei-dan Darenty'ko lapa'ak dihoenez.

Lenengotan kalte egiteko asmo oke-tes norbaitek sutu ehal aste zan bai-na gero jakin al izan danez suoi ben-ziña-jario batek sortu eban.

Galtze aundi-aundiak egin dauz su-te ofek.

YORK'KO ARZOBISPUA MINDUTA Londres. — Gernika'n paxistok egin daben basatikeriaren aurka idazlan bati ta sutua argitaldu dau York'ko arzobispo edo gongotzaiñak.

"Euzkotafen uri deunaren apurtze-afen, min-min eginda neure asafea agertu bea da dot."

Oaf ofek ta laborista-alderdiaren delak darakuskunez Inglaterra'ko ez-kef-eskumalut guztia agertu dabe euren asafea paxiston basatikeri ta ankerkeriaren. Abertze-buru euren buruak egiten dabezan paxistok eun-ron eta inoren aberiak birintzen di-ñardue.

INGLATERA'K IZPAINGIAK ETA GERNIKA'KO SUAGAKETA

Londres. — "Times," k Bilbao'n dankan izpariariak zeatz-zeatz agertu daban Gernika'ko suagaketa ta auxe di-ño: Gernika'ko suagaketearen terzio-ko suagaketarik egundo ez da eazagutu guda baten be. Guda-toki edo guda-oikikuturik ez eukan uri ori suaga tzeko.

Uri ofek berofen burua aldezteko, belanbikotuta e goz an ak onestunaz euzkotaf abadeak egiten ebezan otia-ik izan ezik, beste aldezpiderik ez eukan. Efitatelan asko erail ebezan. Euren etxeak apurturik igesi nazan ume, emakume ta gizonak izkilazka-ferkin jiten ebezan alemandaf egaz-

kinlariak. Triskantza ofek asaldari ta paxistok zeinen biotz-gogof eta eru-ki-gabe diran darakusku. Suagaketa ofekin ez dabe ezer lortu. Il bizi ala burukatzeko gogof sortu dar'ise biz-kaitaroi.

"Daily Express," k Gernika'ko efi tofak suagatu ta erail dabezanak egin daben basatikeriaren bere asafek bizi-ena agertu dagiala eskatzen dau-tso-Gobernua'ri.

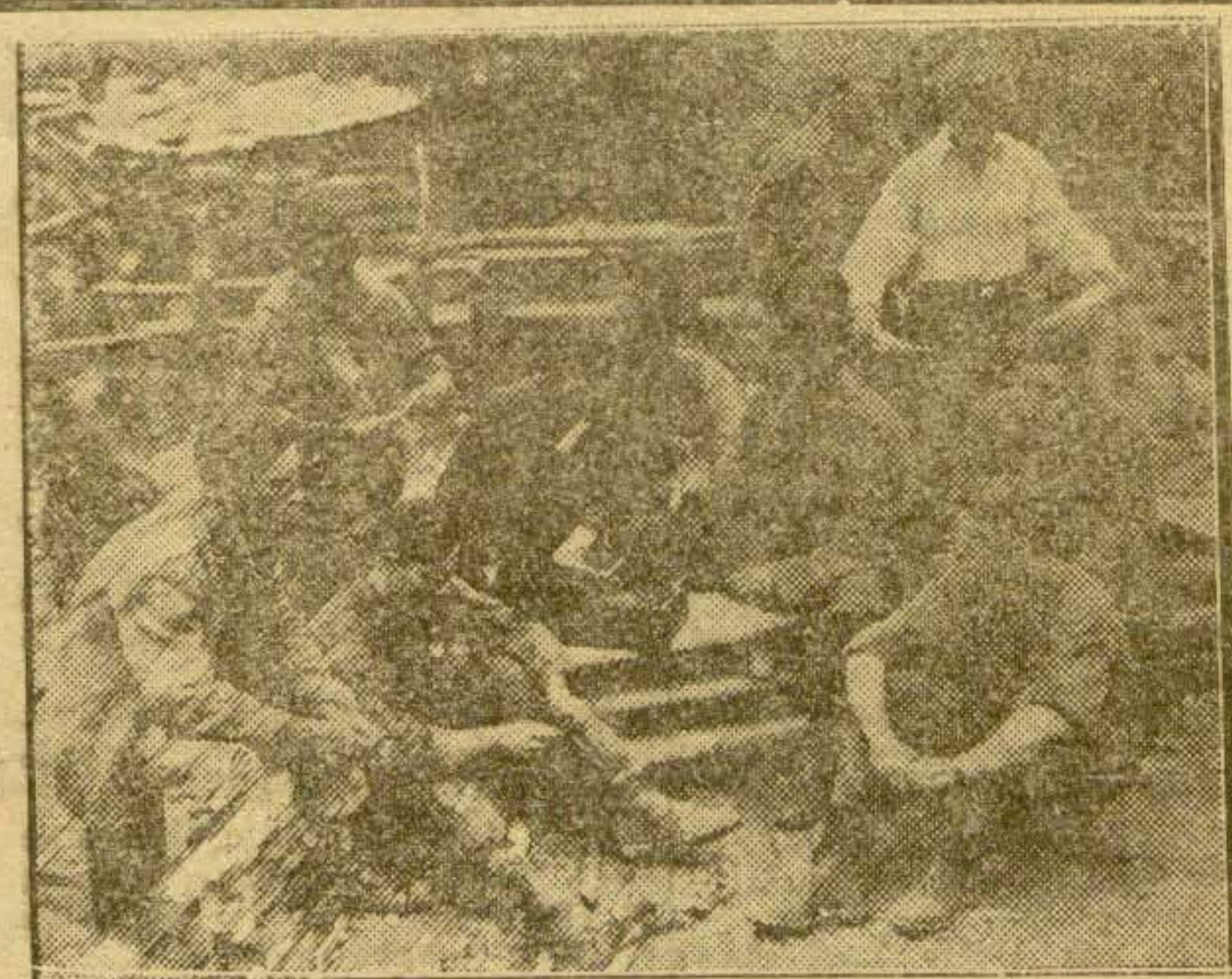
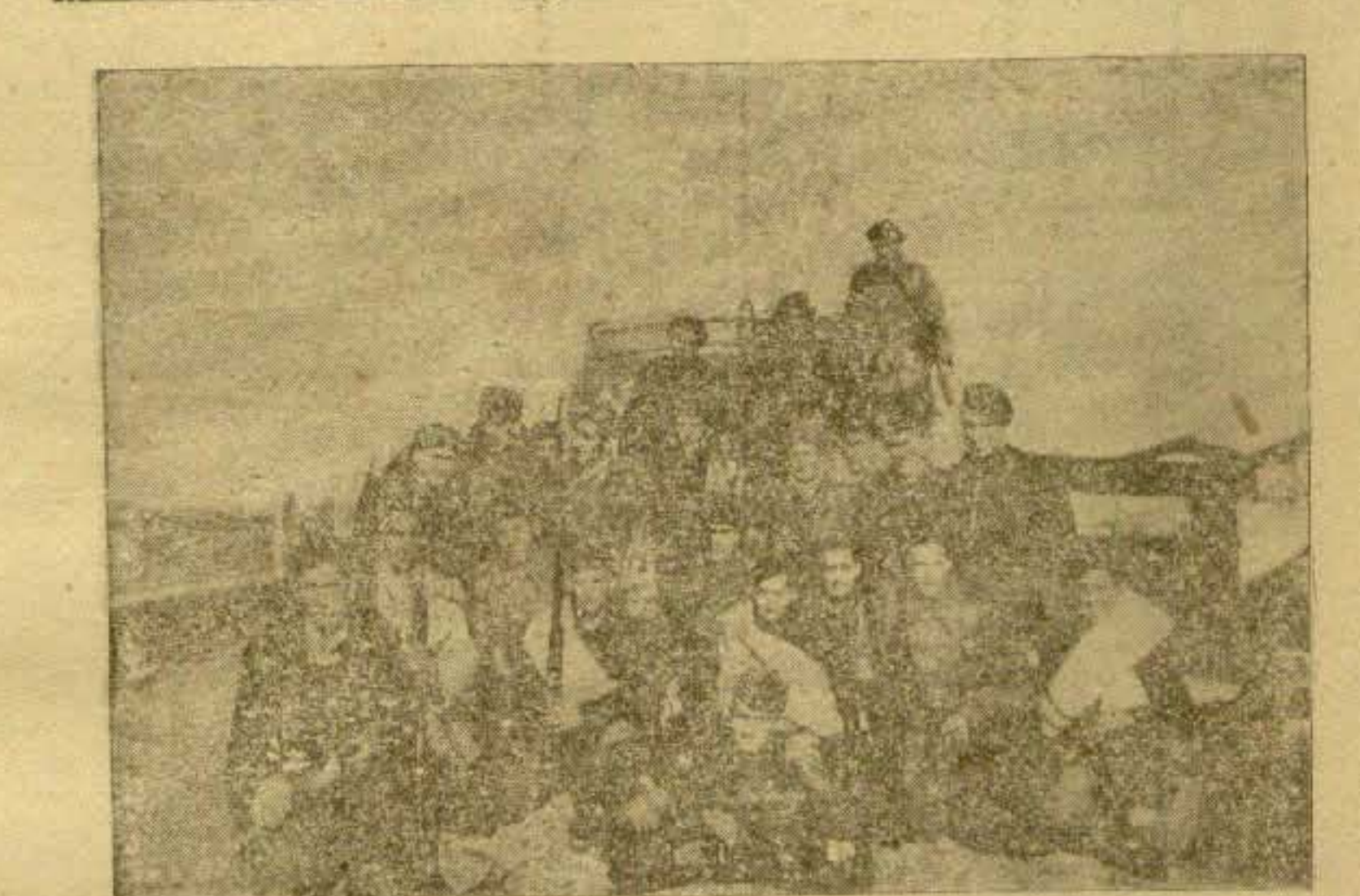
"News Chronicle," k italiar'ak Abisi-nia'n, be, Gernika'ko triskantzearen senekorik ez ebeia egin esaten dau.

Erit-toki, Gaixce-etxe, Zauri-etxe ta Gernika'ren antzeko efiak suagaltzen dabezan paxistak dirala-ta, asare, be, asafe agiri dira libertal eta laborista izpaingiak.

Lenengo kazako egazkin bat agertu zala ikusi al izan neban, geroago bes-te iru, geroago sei ta azkenengoz sas-pi ira-motordun.

Suagaketeak zortzirak lauren egi-txiagorarte irauu eban. Joteko egi-bardina izan zan uue guztietan. Le-nengo izkilazkaren sua, gero beti era-

GUDA-ARGAZKIAK

Onaindia jaunaren agerpenak

Gernika'ren suagaketea edestu dau Paris'en

Paxistak ere dituen eriak eta azkenengo Zeanuri'n egin dituen basatikeriak.

Paris. — Onaindia kanonigo jauna Bilbao'tik etorri da. Efi onetara el-tzean agerpen onetxek egin ditu:

Bilbao'n nengoan, igaro dan astea-re azkeetan, euzko Gobernuak Ger-nika ulitza erabagi ehalo jakin ne-banian. Senideak efi ofetan dodaza-lako, bertara juatea erabagi neban. Il onen 26'an, afatsaldeko bostak amaf gitxiagotan eldu nintzan Gernika'ra.

Egun argia zan, besterik esan dan afen, Belbiletik jaxi orduko. egazki-nak agertu ziran. Lenengo bonbeak iru etxoneko etxe bat zabaltu eban eta efi guztiko etxien levafak apur-tu ziran. Merkatu eguna zalako, elbo erietako lagun asko egozan Gernika'n. Abereak zelaietan laga-ta, zoro antze-ra iges egiten asi ziran eritaf guztia mendirantz.

Lenengo kazako egazkin bat agertu zala ikusi al izan neban, geroago bes-te iru, geroago sei ta azkenengoz sas-pi ira-motordun.

Suagaketeak zortzirak lauren egi-txiagorarte irauu eban. Joteko egi-bardina izan zan uue guztietan. Le-nengo izkilazkaren sua, gero beti era-

hiltzen diran bonbak eta azkenengoz su-emoleak.

Egazkinak be-beraño jaxituen zi-ran, euren izkilazkafak eten barik ekiten eutsen, basuak suagaltzen, ete agrez ta umez beterik egozan bide-ertzak suagaltzen.

Suagaketeak zabaltu eban keia-gatik, afatsalde sartuan ezin zan ezer ikusi hosteun metrorra.

Etzan kafaxi batik entzuten, asafe-agerpen batik ez. Jentea oso-osorik egoan, bildufez. Batzuek otai egiten eban, besteak eskuak kurtzaren eran zabaltuaz Goikunaren eskafa eskatzen eban. Egazkin bat nire belbila egoan tokitik beueun metro ingurura jaxi zan ta berun ugari zabaltu eban. Ba-so txiki baten gordetako astia izan neban, arta batzuen azpian. Lastef ziran gudari talde batekoak, nik egin nebanan egiten. Saspietan Gernika su-gaftan egoan.

Berrialako baten Bilbao'tik eldu zi-ran su-amatzaleak, gogotsu ta eten-gabeko lana egin eban. Suaren ardi-tasuna Lekeitio'tik igarten zan, Ger-nika'tik 22 kilometrorra. Ez dot jakin gordetuekuan sartu ziranak eta gai-rotegiatiko gaisoak gaitzatu al izan ziranik. Gernika'k ezeukan egazkiken aurkako aldezketa-armarik, ez da iz-kilazkar bat be bere hafuan.

Gabaren lenengo ordutan ikusten zan ikuskantza ikaragarria zan. Giza-

nak eta emakumiak basoetan zeaf ebiltzan, euren kutunak bilatzen, ba-na safitan ilik edo zaurituta aurkitu-ten ebezan.

Mendi tontortxu baten dagon Bat-za'f etxiaren inguruko-etxiak osorik geratu ziran. Udaletxeak, baña, bere idaztegi ta artxibot aberatsekaz beia jo ta suaren gafak artu ebezan.

Katoliko abade jez esan neike, ka-tolikotasunari egin leiken iratirik go-gofena, Gernika'ko eleiz nagusian, Bilbao'ko bonberuen lanari eskefak osorik geratu al izan zan eleiz na-gusian, Franco edo Mola'ren aintzan Tedeum bat abestutia izango litzake.

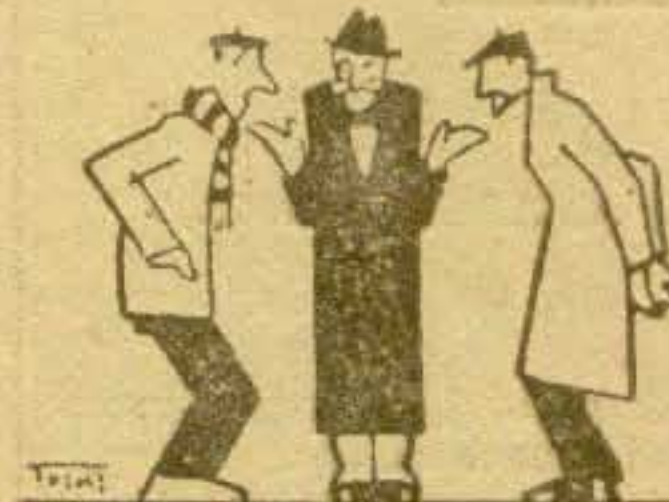
Oranarte paxistak Markina, Elofio, Durango, Zeanuri, Dima, Yufe, Zebe-rio, Otxandiano, Abadiano, Legutia-no, Gernika, Munibar, Bolibar eta Eibar apurtu ditue.

Azkenengo egun onetan moroak Zeanuri'n ogelalar emakumeak ba-satikeriak egin ditue. Emakumiotatik iru sendi batekuak dira.

Euzko Alderdi-Jeltzale'ko agintariak paxisten basatikeri onen agerpen ukatu ezinik ditue.

AROTZ BAT TXARA DA EUZ-KADIRENTZAT, BASA AS-KOZAZ TXARAGO DA BERA-EGAZTURIK ABERTZALIA EZTAN EUZKOTARA.

BILBAO'KO izpaingiak

"Euzkadi"

Gorotzaren aurkako burutza dala diho au, Ludi gustia ikusi izan dabela esaten dau, paxistafak Euzkadi'ri dautsoen gogotua.

Go-oto bixi ori izan ei-da, izan be, Euzkadi ere ta deuseztutako doistaf alo-gerkuak Euzkadi'ra ekarteko paxistafak egitu izan dauzana be.

England'eko langile-alderdiak be, ori ando be ondo ikusi izan ei-dau, azken-go argitaldu izan daban agiri baten argi ta garbi agertu izan dabela-ta.

Paxistafak Euzkadi'ri dautsoen gogotua agiritan imiten dabenak ei-dira, Duran-go, Gernika ta beste berein uri ta basu-ritzaz egin izan dabezan basatikeriak be. Paxistaf basatijen ames gustia onetan-tse ei-dago, ba: uri ta basurijak deusez-tu ta euzetako biztanlak txaloafak bai-ñiran sutotse erailian.

Orain egun batzuk dirala, Gipuzkoa'ko jaujarriak, gorotzaren igailjak diran izi bakonik oguzi izan ei-ebezan: "Espa-ña'k euzko-abertzaleentzat daukan goroto-egafia aseako, eun urteko gorotzak eta anenak be, giti di-ra."

Neufi bako gogot ori ei-da Euzkadi gustian ereten dabilzana, bafa Gipuzkoa ondatu ta Bizkai gustia su ta odolez ere ta gorotzen dabilzana be.

Gorotzategi bakafik efi lagaten ei-dabaz gure zelayetako bedaf eze origi-jak eta baratzetako lili guri usaintsak be. Eta egiten daban baño geyago egin al-balebe, geyago egingo ei-leuke.

Ondatzen getik, baña, iragiztalen ala jafiko ei-da, paxistafen gorotzak de-seztuten dabezan uri ta basurijak mate-tasun ekintza-bidez bafiro iragiteko.

"Lan-Deya"

"España" paxistafen guda-ixontzari jazo yakan jazokuna agertuten dau izpa-ingi onek lenengo ingoslejan. Jazokun gauantzu su, izki aundijakaz iragat'en dau, ta eriz batetik besteraño eltzen diran izkilazkaz iragati be.

Euzko-ixasun jazo ei-zan jazokun au, jazo be. Gure egazkin batzuk oldeitu izan ei-eutsen, eta gotik berako suaga-berun-bilen indafaz, itxasondora bota.

"España" guda ixontzi itxaslapura, la-pufetan inarduban une etan jausi ei-zan jausi be zuzuntzen lakirijuan; "Wrothan" englandaf ixontzari erpiak eza'tien era-goyon une-unian.

Lapura lapufetan dinarduban unian a-ñzia lakorik ez dago ezer egon be ir-a-bazi izan dauan zigof gustia lepaldu-ko. "España" itxas-lapura alantxe agi-tu izan dabe, ba, ta alantxe zigofu be: eri-jutzeaz.

Agire Euzkadi'ko lendakari jamaran itzak gomutazoten dauksu, gero. Lenda-kari jaunak esan dauanez, ba, guturiaf bakotza bere tokijan tinto egon bai ei-da, agintarijen agindubai jaramon egin-da ezetarik muketatzen barik betatuteko.

"El Liberal"

Orain irabazi izan dogun gurendea, London'en irabazi izan ei-dogu, Gurendea, gik, olantxe irabazten ei-doguz ir-a-bazi be.

Azkenengo gurenda au, "España" pa-xistafen ixontzija, itxasondora'ntiaz lof-tu izan ei-dogu. Eden'ek be lastef ikur-sko ei-dan gurenda au, ta paxistafen zintotasunaz zalantra-malanitzaka imi-ñi be bai aste ez eban jazarun onek.

Bilbao esituta eukela ta abaf edatu izan abezan guref-anuzafak euren gixuz jaus-

ten ei-dakuse, ba. Eta ordez, efi-alde-zen egija, jadaf bafjak arzen.

"España" paxistafen guda-ixontziaz on-doratutiaz irabazi izan dogun gurendari aundijena, onoratse ofek London'era eruan izan dauan anotsa izan ei-da.

"España" ixontzija onoratutiaz agiri-jan jaxi izan diranak, paxistafen guda-ere ta efi-aldeztian guda-ere izan di-ra dala diho. Paxistafak Gernika efi ta den-seztuta laga izan daban bitafian, efi-al-deztial itxaslapura izan dan "España" ixontzija itxasondoratu izan ei-dabe, ba, ta England'eko ixontzijari oldartuten inar-duban unian egin be. Gurenda-era au ba-ño edefagorik ezin izan ei-leike. Olako-xial ei-dira, ba, efi-aldeztien gurendea.

"Tierra Vasca"

Gudaufka onetaz idazten dau. Eta gur-dauka onetan auferengo agertu baf di-ranak, euzkotafak ei-dira.

Egun laurjak ei-dira oniek. Azken-al-diko gurendea, baña, efi-aldeztien afde agertu izan ei-dira.

Irazi dan barikuko gurendea "España" ixontzija onora botatiaz asi ei-zan. Ixon-tzi laur ofek, euzko-ixasunetan kalterik asko egin izan ei-dau. Orain, baña, ez ei-dau kalte geyago egingo, gure egazki-ñak itxasondora bota izan dabela-ta.

Gudohetan be, aufera egiten asi ei-dira. Eta bein auferututen asi enkerio, gure gur-darijak aufera egingo ei-dabe, aberija al-deztu baf danielan joteko gure gudarijak lakorik ez dagola-ta.

Madrid aldeztu izan eban euzarijak euzko-gudarijak izan zirala esan ebanak, gu barik, maditafak izan ei-ziran. Ma-drid aldeztuteko adoria ta trebetasuna era-kusi izan eban euzko-gudarijak, Euzkadi aldeztu baf danielan, ijer ez eto-labe egin-go gure-guria dan Euzkadi aldeztuteko?

Gure gudarijak oinkada bat bera be ez ei-dabe atzeruntz egingo. Aufera, ostera, egin al-daban gustia. Beraz, beti aufera.

"Euzkadi Roja"

Berarikoz izpaingia argitaldu dau. Iz-pa'ingia onek. Lenengo ingosleja gudari baten mafartiaz apainduten dau. Mafar-ti-ingurubetan izki goti ta batzalez idaz-ten dau langien eguna: ofila-lenengua.

Egun au langien eguna dala diho, ba, ta gaur, sorbaldeaz-gorbada jafita dirala, unioialk langien sakaladea nabatuko ei-dabe ludi gustiko paxistafak.

Bitafian, bafiz, emen, Euzkadi'ko gur-dohetan, paxistaf arerijuei ihoz baño ado-getsuago oldafutuko ei-yake, etof, izan diran bidetatik atzera jaurtiteko.

Gaurtik auera, oinkada bat bera be ez ei-da atzeruntz egin baf.

"Euzko-Langile"

Asteroko abertzeale oneg be, langien eguna izki aundijak iragaten dau, ta euzko-langilei yaken mafartiz bereziaz ingoslejek geyena apaindu.

Mafartiz au Utrilla mafazkilara da, edef artezija izan be.

Euzkadi'ko gudaufka be alatu barik dauka asteroko onek. Eta gudaufka au buruz, olantxe esaten dau: langilen eg-na, langiliak betu gurarik gudea egiten etof, izan diran paxistafak atzeratuteko biatkeu dan guda'kea egiten ospatu baf dala.

Lan-egitia gustijen bafkuna dala diho, ta gixafian yagokun eran bixituko baf dala lan-saraja afuria, bixituko baven eskubide'ka. Gixonaren lana lapututen dabea, gixafian bixituko eskubide baf dala izaki ezeskari bat ei-da.

Paxistafak — jeta nok ez! — pozaldi ba-tule be izango dabe, baña bai atsekabe aldi galantak be. Igazi dan bariku go-xian afu izan eban epefidukua, behepe-n, es da, eurenzat, pozkafi. Atsekabegafi bai, ofafino, paxistafentzat "España" ixontzija gaitza, euren guda ezeskafija-zen egitarau gustia itxasondora botatia lex izan da-ta.

Paxistafak, guda ezeskari au, "jarriba España!" ovuka ekafi eban, egun bas-tik bestera España osua Italia ta Ale-mania'ri salduteko.

Gudea asila gero be, euren guda-egi-larauko jainko-ixuna, etotkeriz atzetifaf-ai salduta dantokien España izan da, ta egintzak ukatuten daban gurefeko ka-tolikotasuna.

Guzura, bafiz, angilaren buztana baño be labanagun izaten da, eskubakaz estu-tuten danaz batera esku-afetik iges-egi ben dakijana.

Paxistafak guztijai be ori jazo izan ya-je: "jarriba España!" oyu ifigafijakaz goratu gura izan daban "España, angila antzo esku-afetik juan yake. Baña ez gora-goraka, bera-beraka baf.

España, españaren aberija ez-eze, izan pifegaz ugutzatuki izan eban ixont-zija be, paxistafen eskubetarik iges juan izan da. España'k abertzaleak dirala di-ñuen paxistafak, euren etotkeriak geyag-e ginda, euren gurefeko España-zale-tasuna egiutuko dautsen exertzu be ezin loftu dabe.

Emakumeak eta umeak Bilbao'tik atarateko

Londres. — Inglaterra'ko Gobernu gertu dago Bilbao'tik emakume ta umiak ata-rateko, guda-ondorenetatik aldentuaz.

Laguntza au kondizio bi oniekaz egin-go da:

1. Emakumeak, umiak, efenak, zafak, gaisoak eta gudako gai ez diranak be-kanfik atarateko dira.

2. Politika bateko edo beste'koen al-deik ankerarik ez da egingo.

Ingeles gudontziak ez dira sartuko euz-ko-uretan eta eufugiadurik be ez dabe arango.

Euzko-agintariak baietza emon dautse kondizio onek eta Franco'ren erantzun-aren zain dautzo.

Ala ta be Inglaterra'k bere asmuu aufer-a eruangio dau, Franco'ren erantzuna ona edo okera izan.

Eta azkenaz, paxistafentzat lotsaga-rik-lotsagarijena ta atsekaberik-atskabi-na izan baf litzaken jazokuna jazo izan yake: "España" gudontzi lapuraren on-damendia.

Jazokun ori baño mungafijagorik, pa-xistafentzat ezebe, euren guzaf gustijen zamaz zamatutako ixontzi lapuraren on-datzia, malmuzkeri gustijen estalkia ja-suaz egitarau antzikeria agiritjan agertu-tia lex izan da-ta.

"Arriba España!" oyu egin izan da-be paxistafak. Eta didaf ofek, "España" gudontzija itxasunaren ondoraño botatia loftu dau.

Paxistafen egazkinak, urijak, basurijak eta euzetako biztanle otzanak suagaltuteko dirala ikusi izan dogu.

Erkaia'nak, ostera, uri, basuri ta gaitzakeriaren apurik be egiten ez da-ben biztanle yaken azkatasunaz bixiten laga-ta, itxas-lapuri oldartuten dautse, ta atiskurik-afiskubienan jafita lapuf guz-kinak yaken neufiz zigofu. Gudea olant-xe egin baf da egin be: izkiluz zamut-a dagan arerijo agiritkuari oldartubaz.

Paxistafak egiten daban gudea, bafa, beste era batekua dala ikusi da. Paxi-stafak koldafkeriz oldatuten dabe. Nok aldeztu ez dauken uri ta basurijetara juan-ten dira, ta ezetarik aisku barik, gaitz-akeririk ingunafijekaz egiten inardue.

Paxistafen egazkinetan dabilzanak, doistafak eta itafafak dirala diho. Eta ofek, euren ugazaba anekaf alantxe gu-ra dabelako, lufalde gusti oniek ondutu gura ei-dabaz, gero eural etofita ber-toko jabe izateko.

Paxistafen asmo deunge ori, Durango'n ikusi zan, Gernika'n berikusi. Gernika ei-tiaz be ez ziran ninkotu. Ondiño geyago gura izan eban. Gernika'fak eta luf-gano zirkun egiten ikustea ebezan g'xakijak be, erail egin gura izan ebezan. Eta euren gurari deungia aufera eruateko, basuririk-basurijetaraño eldu izan ziran, ta solu-ctan, basuetan, bidietan eta abaf ikusten ebezan notin gustijei suto-ka oldafu izan eutsen. Paxistafen asmo deungia orixe ei-da, ba: lufalde onetako biztanle gu-stijak erail, eta eural doistafak eta ita-liafak, bixiten etori.

Efi-aldeztial beste guda-era bat dabe, ostera: lapuraf ta onof-lariej oldafutua.

Efi-aldeztialk urije'ako biztanle ez dau-tse oldafututen. Guda-izkilubakaz lapu-fetan dabilzanek, bai, ta adorez eta trebelki oldafu be.

"Arriba España!" oyu egiten daban etoi koldafai, behepein, guda-izkiluz on-do eromitutako "España" ixontzija itxasunaren ondora bota izan dautse. iGa-xuak! iEspaña-zaliak (?) afu izan gusk mperdikua!

ATZERRIKO IZPARRAK

Paxisten basatikeriak gogorki ezetsiten dira mundu guztian

Gizatasun legien aurkako dirala-ta, alegiñak-alegin egingo dira bariztau ez dagiezan. - Ikasle batzuk agertu dabenetik, edestiko aldirik odoltsuena da oraingo au. - Blum'ek agintaritzea lagako ete dau? - Berogetamaika arantzale galdu Sakhalin ugartearen.

GIZATASUN-LEGEAK ETA PAXISTEN JOKALEGEA

Paris. — Eskabide bat zuzendu daute Roosevelt'eri Lateri-Batueta'koen gizatasun-zaleasunak eskatzen dabenez, euzkotaren kabi gozo zan Gernika'ko uria alemandar egazkinariak astelenez apurtu dabela altzen emoten dautse eskabide ofetan eta basatikeri ori gaiztetzi dagiala eskatuten dautse.

Frantzia'ko jakitun eta langile-bezei-maila batzuk zuzendu dautse eskabide ori.

Ufudazkiok Gudearen eta paxistakeriaren Batzorde Nagusiak, alemandar paxistakeri-elsai diran Idazle-batzak, Idazle-Batz Nagusiak eta beste batzuk zuzendu dautse Roosevelt'eri.

Eskabide-agur ofetan auxe esaten dautse: "miloiak bakezaleren ordezkari diran eta agiriok izenpetzen daben Batzordeak, alemandar egazkinleri ta espaniar asaldariak egin dabazan efitat-erailketa ta beran-berarizko uri apurtzeak, batez, be, Gernika'ko basatikeriak, aften ikusi ta astertu dagizula eskatzen dautse. Lateri-Batueta'ko gizatasun-zaleasunaren ize-nez olako basatikeri ta apurtzeak, eragorteko alegiñak egin dagiazan eskatzen dautsugu, Berori."

Burukide ofeitek artu dabaz beste batza batzuk, be; lenagoko auteskundeetan Froot Populair'eri garaipena emon efiton Efi-Ekintza izeneko batzako Artezkaritza Nagusiak, be, asmo ofeitek artu dauz.

Artezkaritza ofek "euzko-efiaren triskantzen" ikusirik, efitafak andik eldendu egizan alegiñak egiten asteko eskatu eutsen Gobernuari-ta efitafak andik alarateko pantzetat gudontziz lagunduta ontziak bialtzeako eskatu eutsen.

Frantzia'ko eskumafar izpafingiak Gernika'ren apurtzeari jaramon gixi egin eutsen; eskertafak ostera izki odo letra aundiekita eta zentza azaldu eban.

Oraingo guda edo gefaetan efitafak peifen zoritzafa daben ikusirik, gurtz mindu dira pantzetafak.

EUZKO-ITXAS-SAILATAN DABILTZAN INGLATEARA GUDONTZIAK

Londres. — "Morning Post" en itxas antu idazleak dihoenez, "Resolution" inglatear gaitzaiduzko azaldun gudontzia Kantauri itxas-sailatara juango da. "Resolution" eldutakoan euzko itxas-sailatan, "Resolution" eta "Royal Oak" gaitzaiduzko azaldun gudontziak eta 5 gudontzi-apurtzaila izango dira.

URTEKO DIRUTZAK

Roma. — Diputaduak bialtzeruko dabe aurtego egin dan dirutza eta Senaduak bialtzeri zortzi azterituko dau gai bardinori.

BILBAO'KO E. A. B.

Iruuren bat

Estu-aldi ta zoritxar orduetan Goikoa'gana begira jarten dakigu euzkotari. Gure nega eta zoritxar poztari Bera'gan izaten dogu ta. Abefierantz ordu latzak diran onetan, Bilbao'ko E. A. B. bazkun goral-gariak Begoña'ko Ama'gana jo izan dau, paxistak menperatu ta zapaldu gura daben abefiaren alde otoi egin ta estu ordu onetan Bere laguntasuna eskatzen. Bilbao'ko emakumiak gertu ta agindu eban arantzale onetara euzkotat ugari izan dan. Begoña'ko Ama'gana denaren elizea jentze-beterik ikusi izan jo egunotan. Gizonak, emakumiak, unekak eta gazte ugari ikusi izan dogu Bizkaia'ko zaindariaren auzer-auze auspetuta, belaunikotuta. Euzkotaren sinisena oraindik bizi dala agertu dautse gure gaztedi ta zafen eskari onek. Euzkotafok oraindik, beti legez, gure izatearen berezitasun agertu izan dan sinisemari senda ta itxaropentsu lotuta gagozala agertu izan dautse.

Kistafasuna ta abefizaleasuna igafi ta eazagutu doguz egunotan Begoña'ko elizean.

Gure abefiaren zoriona lortuko dogun tiste ta itxaropentsu bizi gara.

Sinismen ofeik dituzan ofiak gaitzirik jizin dakitelako.

Senda ta zindo gure gudariak jokatuten dabe

AU, ORI TA BESTEA

Inglaterra'n belbilletakoak be opor egingo dabe. - Frantzia'ko egazkin-arduraduna Londres'en. - Ab-El-Kader, Donostia'n. Espetxeratuen altzaupena San Pablo'n. - Itxasontzia suagatzen egazkin bat. - Beste izpafak.

BELBILETAKOAK ERE OPOR

EGINGO EL-DUTE

Londres. — Azkenez ere, belbilletakoak opora gaur gabaz astea erabaki dute, naiz eta ufengo gaitziga eman arte London eta inguruetako bitartetan aruntz-onuntzia ibili. Lenengo ondorena, gabaz belbilleta joan-etorri egin al eitea izango da.

Gabeko amailetan urten bear luteken belbilla ez dute urteko. Ikus opor onen ondorena noialdea izango dan, beste au gogoratuta: egunero 5.000.000 lagun baino geiago 5.000 belbil baino geiago bear izaten dituzte. Londres'en, Joan-etorriok 200 bidetxabaletatik zear egiten dira. Naiz eta Metro, tranbia ta trolleydun belbilla ofeialarik erabaki ez, onek eutetiko berogaitabi baino (42%) ez dituzte erabiltzen eta eutetiko berogaitabenez (58%) belbilla.

ESPETXERATUAK ASARE

San Pablo (Brasil). — Maria Velha'ko kartzelan egozan gaizkinak altzau egin dira. Euzkaritza batzuk iges egin dabe. Ertzafak tiroka ekin eutsen. Iru il eta zapal zauritu ebezan.

PRANTZIA'KO EGAZKIN-ARDURA

DUNA LONDRES'EN

Londres. — Prantzia'ko Egazkin-arazo Zaingo'ko Arduradun Mr. Coot Londres'era eldu da ta Inglateara'ko Erbeste-arazo Zaingo'ko Idazkari-ordialkin, sir Simon'ekin bariketaidi luzea euki dau.

ITXASONTZIA SUAGATZEN EGAZKIN BAT

Amsterdam. — Cantagena inguruan lateri-itxas-sailatan ebilala egazkin bat suagata, gal yakola altzen emon dau radioz edo itatiz "Fauna" izeneko

Olandar-Itxasontzi-Batzako itxasontziak. Suagok baino ez eteben jo ta Valencia Iparraldean dagon Burriana'ko portura eldu al izan el-zan.

Suagatu eban egazkinok zela izan zana ezin jakin al izan da oindio-karen.

ERAKUSKETA BAT

Roma. — Pessaro'ko jauregian Tinto-

retto margolariak erakusketak andi ta ospatu bat zabaldu dau.

AGENTARIAK ETA OPOR-ZALEAK

Londres. — Agentariak eta eraman-ekarietako langileen artean jardunaldiak egin dira, oporik ez egiteko ofe-ge-jaiak irauten daben bitartean.

GIZON-TXORIA

Paris. — Paratxutismo deriotxoan gaitzaketak egiten ebilala, il da geratu da

Clem-Sohn ospatua. "Gizon-txoria" deriotxoan eutsen. Iru mila metrotik jaurtitean il da.

GASTE BERUAK

Amiens. — Estreboeur erian komunista pdaagrea sartu ziran indarrez. Udalarik gizonak kampora jaurti ta euzak geratu dira jaun eta agintari.

PILAEKO ARIAK ATARATEN

Zaragoza. — Alkateak Pellicer jaunaren idazki bat artu dau, bere eskaria idazki artuaz Pilae'ko elizeak ari bat bialtzen dautsola adierazoten. Afi ori Calvo Sotelo'ren aintzaz egingo dan oroi-afian ipinteko izango da.

IRUNA'KO BIZTANLEAK

Iruña. — Azkenengo egin diran zabalak agertzen dabenez, Iruña'k eukite 50.867 biztanle ditu. Legaz 45.653.

ABD-EL-KADER DONOSTIA'N

Donostia. — Astearbean Donostia'n izan zan Abd-el-Kader Hach Tleb, España'ren ardurapean dagon Mañeta-ko visir andiaren ordezkaria.

Arelano jaunak urten eutsan Tolosa aldera berari agur egiten.

Efi onetan agintari ugari egon ziran berari itxaroten, Azurza alkatea buru zala.

Belbilla eltzean, gobernadoreak agur egin eutsen, España'ren alaba kulan eta zinod dan Gipuzkoa'ren izenez.

Agur ori eitean España'ren adizkide-rik andi ta zintzoenari lagun egiten eutsala agertu eban.

Opdezkarik ofek biguniki erantzun eutsan Arelano'ri ta berialako Donostia'rako bidean sartu ziran.

Efi onetan Oriolena jabetxoan ostarua emon eutsen.

URPERATUTA EGON GUDONTZIA ATARA TA ATONDU

Londres. — Alemandar beste itxasontzi txiki batzuekin 1919'gn itxas-gizon eta guzti Scapflow'en urperatu zan "Friedrich der Grosse" gudontzia, atzera atera dabe urte askotan alegiñak alegin egin ostein eta ibilteko moduan dago.

ALVAREZ DEL VAYO PARIS'EN

Paris. — Valencia'ko Gobernu'ko Erbeste-arazo arduradun dau Alvarez del Vayo Paris'era juan da ta oindio-kafan thork ez diho zeltara juan danik.

ORDEZKARI BA'IA BERLIN'ERA

Berlin. — Alemania'n Ordezkarik bati izango dau sir Neville Henderson barikuz Berlin'era juan eta geltokira atera egiten Karl Bucklow-Schwante, alemandar diplomatikoa ta Inglateara'ko Ordezkaritza'ko dan canceller Forbes atera yakozan.

BLUM'EN LAGAKO ETE DAU?

Paris. — Aspaldiko sufumufua da. Blum jauna nekatuta ta galduta dagolako, agintaritzea lagateko asmotan dabilala.

Izpafingi batzuek dihoenez Froot Populair'ko Gobernuak jafaltu dagiala eskatuko dautso lendakarleri ta bere ordezkolzat Dormoy izentauko dau.

TIFOI BAT JAPON'EN

Tokio. — Sakhaline ugartearen ziaf tifo bat igaro da. Berogetamaika arantzale il dira ta beste eun eta urrogei nun diran ez da jakin.

NEURATH'EN IBILERAK

Roma. — Von Neurath, Alemania'ko erbeste arazoan arduraduna, bialt elduzko da Roma'ra, Ciano'ko kondeak len egin eutsan ikertaldiari erantzuten. Egun batzutan Roma'n geratuko da.

EDESTIKO ALDIRIK ODOLTSUENA

Boston. — Ogei ikaslek zenbakizki batzuek agertu ditue, Sorokin irakaslearen zuzendaritzapean egin dituen ikasketa batzen ondoren.

Zenbakizki oneik dihoenez munduan orainarte 902 guda egin dira bi mila ta bosteen urteren bitartean eta ofez gaitera 1.816 matxinada edo efebolusio. Sorokin'ek onelaxe amaitu dau bere lana: XIII'garfen gizaizkide gizonak sei mila ta bosteen bidat ziurtasun geiago eukan oien itteko, oraingo gizonak daben bano.

"ESPAÑA" URPERATU

Paris. — "España" gaitzaiduzko azaldun gudontzia erka'at egazkinariak urperatu dabena batzatu da. Cabo Mayot, "tik lau milara urperatu da.

14.225 tonelada eruan ekeizan, 20.000 luruntzaldiran indafa eukan eta orduko 20 mila ibili ekeizan, 305'ko zortzi kazoal eukezan eta idro - egazkin bat graiten eban. Asaldariak eukan gudon izirik sendoena zan.

Gernika birindutea Goering ek agindu eban?

Paris. — Diplomazi gizonen artean berresan ugari darabilla Euzkadi'ko gudeatza, eta Gernika bonbas birindutea agindu eban Hermann Goering aleman geroerakala dala eban dabe, Reich'eko Egazketa ministrua.

Egaziñezko joaldi gogof eta ond gertaun zer irixi leitekean azaldu nai izan dau Goering generalak, eta bere guda-jardura eta bufuka erea zelakoa dau erakutsi.

Alemania'ko guda Agindaritza nagus alkoak Goering'en guda asmo ta jarduera ofek orainarte aintzat artu oindio destadon entzun izan ditu, eta Goering'ek ostera, oraintxo izan dau erebi bere guda-jakituria agertuteko.

Jakiak gertatzen

ERITXIKI

Italia'k España'n lortu nai duana

Hitler lortu al liteken odozein diru lortze billa
dabil. - Mussolini'k Mediteraneo nai dau.

Jofaila'ko 22'ga'feneko "News Chronicle" izpafingiak 17'ga'fen ofialdean auxe dio:

ITALIA'K ESPAÑA'N LORTU NAI DUANA

Izpaikari berezi batek idatzia da idazlana. Ona emen bertan diona: "Franco'ren esipean dagoa España'ra joan-etofi bat egin det, eta Hitler'ek eta Mussolini'k Franco'ren alde jokatzera koan asmo ez berdiniak dutenik ez det somatu. Hitler lortu al liteken odozein diru lortze billa dabil eta, gaur egun ez beste gur daterik sortuko balitz ere, alemaniar guda-tramankuluak egokiak ote diran ikus-teko salo-egitera.

Mussolini'k Mediteraneo nai du menpe-rau ta bear bada baita España'ra ere. Ikusi ditut nik Gibraltar'eko saferaren jabe egiteko zenituz jokera artu dituzten. Azkenengo asteotan, langile talde ugariak bidetxabal-egiten jardun dute, Tarifa'tik Punta Canero arterainoko bidetxabalak, Tarifa'tik Algeciras'era bi-tarteak mendiak zeartakuz. Aitatuako langileak gaitera beste batzuk itxas-las-terak kañioz josten diardute.

Memoratze itxaropen ofek badu bere mamia: gutxiengutxeguz 65.000 italiar España'ra dituzte alemaniarak beiz, uzte denez, ez dira laurden eta ordura ere iriixiko.

Lenegotan agurak-agur egiten zizkie-ten italiarai, baiña orain, kumplimentu na-barmenez alazte, ukalon lo luze eurentzat. Guadalaajara'ko tunda batarik ez da al-dakuntza ofen zioa. Italiar enrak izan dira aldakuntza ofen zergati. Lenegotan-egotetik "España'ren gaizkatzale" jo zi-

tuzten euren buruak eta garaipenak "ita-liaren agarapen" etsi izan dituzte.

Guadalaajara'ko zufa izan zanean, argi ta garbi agertu zan, galdut zutenale ita-liarrek izan ziran, espaiarrek nekez joan zitzaizkien laguntzera-ta.

Italiar guda-burua, euren arokeria bi-de, gogaikari dira espaiar "laguntzat" eta oraintxe konturatu dira zerbaiz al du-ten espaiarrek, Franco'k irabaztekoan, italiarrek gaizkatu dutela España'ra sinistu-erazo naiko dana ta italiarrek ordaina es-katuko dutena.

España'ko Ego-aldean ez da agiri ale-maniar gudaririk. Egazkinlari ta alema-niar jakitunak bakarrik daude.

Asko dakitenen itxurak dituzte. Ez di-ra afoputz eta italiarrek baino begikoago dira espaiar artean alemaniarrek. Euren alderako egoki etsi dituzte.

EZ DIRA BUSTARTZEN

Lateri batekoak eta besteokoak ez dira bustartzen. Inoiz ez ditut alemaniar bat

eta italiar bat naiz espaiar bat, batera eguraztera joaten ikusi.

Alemaniar gasteok zerik bultzatu España'ra izan jakin izan nai det eta euren aberria itzultzeko fikitzien zeudela nabaitu det.

—Badakizu zuk—esan zidan alemaniar gaste batek—; zerbaiz beiren bila etofi gifañ, gero, geure aberria joandakoan, an edestu al izateko zerbaiz beriren bila; baiña, bi ilabete sei ilabetan joan zaizki-gu eta orain etxeko boroa degu amets.

Negar-malkoa zerion aren begi-ondoari bere lagun bati ita egiterakoan;

—Gure emazte-gaiak besteren bat aurkitu dute onakero.

Italiar eta espaiarakin alkar zela ar-tzen zuten galdet genian alemaniarak eta auxe erantzun ziguten:

—Oraingoz ez degu zuri ezer esateko baimenik, baiña egunen batez esan al izan-go dizugu.

Ziur asko italiar eta alemaniarok es-tiartzen espaiar luraldean gudariek espaiar on-beraz.

Lateriak bake-alde alkar-lotuta

London. —Albert Halle'en Gertza-alde-ko Lateriarteko Batzak batzaf izan du. Lateri-Batzaren babesean burutu da batzafa eta Robert Cecil eta Pierre Cotte, auzante ko Egazketako ministro, izan dira batzarkide-buru.

Frantzetar ministroak itzaldi mamitsua agutzi zuan. Ona emen aren muña. Gertza lortzeko gertukizunak buruz itz egiterakoan, ingalanda' efiale agetaz eta oso-osoiz ontzat emango duanien ziurtasun-ua duala dator.

Eritzia ta ondandemia da guda, ta Egazketako ministro denez, badaki egaz-kin egin dezatekan ondandemian berri, inor apurtzeko egokiago nonbait zere bere burua zaitzeko-baiña.

Gudatza aurakintza bideak uratzeko egokia dana argi ta garbi ukatu zuan.

Lau urtez alkar-altean jardun zuten auzante ko gizonak, biziiza oiñaria apur-tuaz, gaur egun ez ladian somatzen degun bizi-za oiñariaren palt leporatuaz.

Gizonaren auzi ta gizadiaren azkatasun sin'ten degulako gerra alkatide bi-late'ok; auxe da azkazaletasunaren oiñaria.

Eriak euren azkatasunez aukeraturako efiteiaz azke biziizea lortzea, orixe da La'gi-Batza.

Gizaki oro gertza aldeko gure ekin auziari lotu ditezela; orixe nai degu.

Guda egin bildurgaririk bildurgariera da. Gudaren jokera gertu ta egokitzen alegiak-alagin egin ditugu gizonak eta guri egin gertaren alde.

Gertza zabiltzeko bideak ere baiña, eta bideok zabiltzeko alegin ugari egin dituzte; Erdi Aroan, Edad Media de-

trazion aldian, Eleizak; Grotio'k gertza alde etengabe ko lana burutu zuan, Haya'ko Lateriarteko Batzak ere alegiak-alagin egin zituan bideok uratu ta zabiltzeko.

Akatz ugari ditu Lateri-Batzak eta danok dakigu aren okeraren befi; okerok, baiña, zuzendu egin bear dira eta gertza zabiltzeko gai egin.

Ezin genezake beste aldeko politika du-tenak guregana badatorz atzera bialdu, baiña ezta, beste aldeak datortzenoi gure ekinaren zabiltzendea beste aldean zabiltzenderik egiten laketu ere.

Ondafoa eta Bermeo'ko afantzaliet

Ondafoa eta Bermeo'ko ontzei patrol gütziei adierazoten yakok, gaur goizeko amafetan Portugalete'n egingo dan batzafara erdu ditezala.

Oraingo gora-beretaz jarduteko da batzafa au eta efantzaliet egin dakeguna erabagiko da.

Azta'ren-billa

Golkostxeat'ar Eleuteri'k, Ugao (Mi-ravalles) eta Gran Via, 11, bean bizi danak, bere anai Jon Joseba ta Peli-pa'ren azta'rena jakin nai du.

Atzo-aratsalde Latzar izan zuten Euzko Gobernuko Burukideak. - Auferantzean gaixozainemeak izango ditugu gorde-lekuetan. - Dato'ren astez erazio - banaketa egingo da. - Beste gayak.

Lendakaritza

BATZARA

Atzo-aratsalde Euzko Gobernu'ko burukideak batzaf egin zuten. Lenda-karitza Zaingo'ko idazkari berezi Ba-saldua'lar Kepa jaunak befi on eman zigun atzokoan. Guda-oinetatik jasotako izpaikak ziolenez, atzo gure gu-dari erimeak, su ta gar, aberi-minez gaituz, etengabean eraso zion are-tioari eta gogorenik-gogoren eutsi pa-xistaf basapiztiari oro lekutan. Zut, tinko, irmo lotu dire gure euzko-gu-dari kementsuok. Ondo daki arerioak euren kemenaren befi.

Guda Zaingoa

EMAKUNTZAK UGARI

Zaingo ontan, erietegietarako jaso diran emakuntz ugarien befi eman zi-guten. Goragaitzak ditugu zauriz oge-ratu ta baslertuta dauden gomula ta erukia dutenen esku-zabal eta biotz zabalak.

Nekazaritza

PENTSUA EKARI

Bilbao'ra etofitako ingalanda' itxas-ontziak pentsua ugari ekari dutela esan ziguten Nekazaritza Zaingoan.

Pentsu ori gudateak sortutako befi-izanak ornitzeko izango da geienbat; gelditzen dana usitako etietako ta ostontzeko aberentzat izango da. Noiz banatuko dan, garaz jakin-erazoko da izpafing bidez.

Jakin degunez, gaitera, Zaingo on-tan an egin oi dutenak, Jofaila'ko 14'gn. eguneko lau-saria, oso-osorik, gauroko befi-izanak estaltzeko eman dute eta balitzako atzokoa ere, lorei-la'ko lenengo eguneko, ematea.

Salerosketa ta Orniket

LASA JAUNARENAN

Edari ta Erosketetako zuzendari nagusi Lasa'tar Martin jaunak emakuntza batzuen befi eman ondoren, izpaikariok zer befi jakingo galderak-galde asi gintzaton.

—Bai al du ezer izpafingitirik.

—Izpaik? Zeuek zer diotzen.

—Berofenaren zai gera gu.

—Aitaitutako emakuntzaz gaitera, laister ardao moskatela banatuko de-gula esan zuek, eta kuartilo bat eman-go degula buruko.

—Noiz izango banaketa ori?

—Garaz jakin-erazoko dizuter.

—Bestetik?

—Bestetik ezer ez. Oraingoz orto-banaketa eratzen diardugu atzo esan-deko egunetan banatzeko.

ORNIKETAKO ZUZENDARI NAGUSIARENAN

Orniketako zuzendari nagusi Bel-tran jaunak loreila'ko lenengo eguna ospatu bear zutela-ta, Zaingo ontara joan oi diran izpaikariak bakal-a-rieko edera eman zien; espaiar ar-daoo ta Rusia'ko gozokiak, gogoak alaere.

Beltran jaunak gizarte-laguntzara-ko jasotako emakuntza batzuen befi eman zuan ondoren:

Erigorileos de Norte'koak, 100 laufleko; izenik azaldu nai ez duan salerosle batek, 25 laufleko Gizarte Laguntzarako ta Zeberio'Etzeak, 100 laufleko "Konsomol" alde.

Ila'ren 6 eta 7'guez, ofazio-bana-keta egitekotan ziraia gaiteratu zuan orniketako zuzendari nagusiak. Ora-ingoan itxurakoa egiteko asmoak zi-tuala gaitera.

Erazio-banaketa ofen befi—esan zuan azkenez—astelenez, bestela as-teartez emango det.

ERIEGIEETARAKO EMAKUNTZAK

Ona emen Janarietako Zuzenda-ritza Nagusiaren erietegietako befi-izan-ek ornitzeko jaso diran emakunt-zak:

Atxa'tar Imanol'eneko langileak, 75 laufleko; Zagazabestia ta Legafa'k, 175; Gorostilla ta Gaitisolo'k, 75; Afate'tar Andoni ta Lagunak, 50; Os-koz'tar Balentin'en Alargunak, 50; Barañano'tar Peli'k, 75; G. Uriarte'tar Arribas'ek, 125; Abaitua'neko Ondo-rengoak, 50; Iturbe'tar Andolin'ek, 37,50; Ramos'tar Justa, 25; Barzana'tar Nemesi'k, 37,50; Mendizabal eta Lagunak, 53,75; Ederidun Batzako Idazkaritzak, 30; Bodegas Franco Es-pañolas'ek, 50; Eskobal'tar Balentin'ek, tabernariak, 25.

Danetara: 960,45 laufleko.

Osasun Zaingoa

GORDE-LEKUETARAKO GAIKOZAINEMEAK

Atzo Osasun-Zaingo'ra jo gendu-nean, Espinosa ja'marekin izan gendu-aldiz izpaikariok.

Auferantzean, gorde-lekuetan gai-kozainemeak izango ziranen kontua esan zigun, Inork beafik balu ere,

osakai eta beaf diran guztiak jafiko dituzte gorde-lekuetan.

Gaixozainemeak izentatzen asiaz dirala gaiteratu zigun Espinosa ja'nak.

Oraingoz, gorde-leku gaiteratzu-nean egingo da ori ta laister dunc-tan.

Egoki ta beafezko iritzi diogu guk Osasun-Zaingoak artu duan neurri ofi.

MASKORIK-ETA EZ JAN!

Cordero zuzendar nagusiak etari orixe esateko agindu zigun: masko-fik-eta ez jan. Maskof, mutxilu, lapa ta ostontzeko antzeorik ez jateko, alegia, osasunarenizaf safitan kalte-gori izan dirala-ta.

Ien ere izan dira etian maskorik jan dituzte-le-ta, gaitzak. Izan befi, beraz, bakoitza bere buruaren ardu-radun eta befe befi esandakoa.

Mayatza'ren lenengo eguna Paris'en

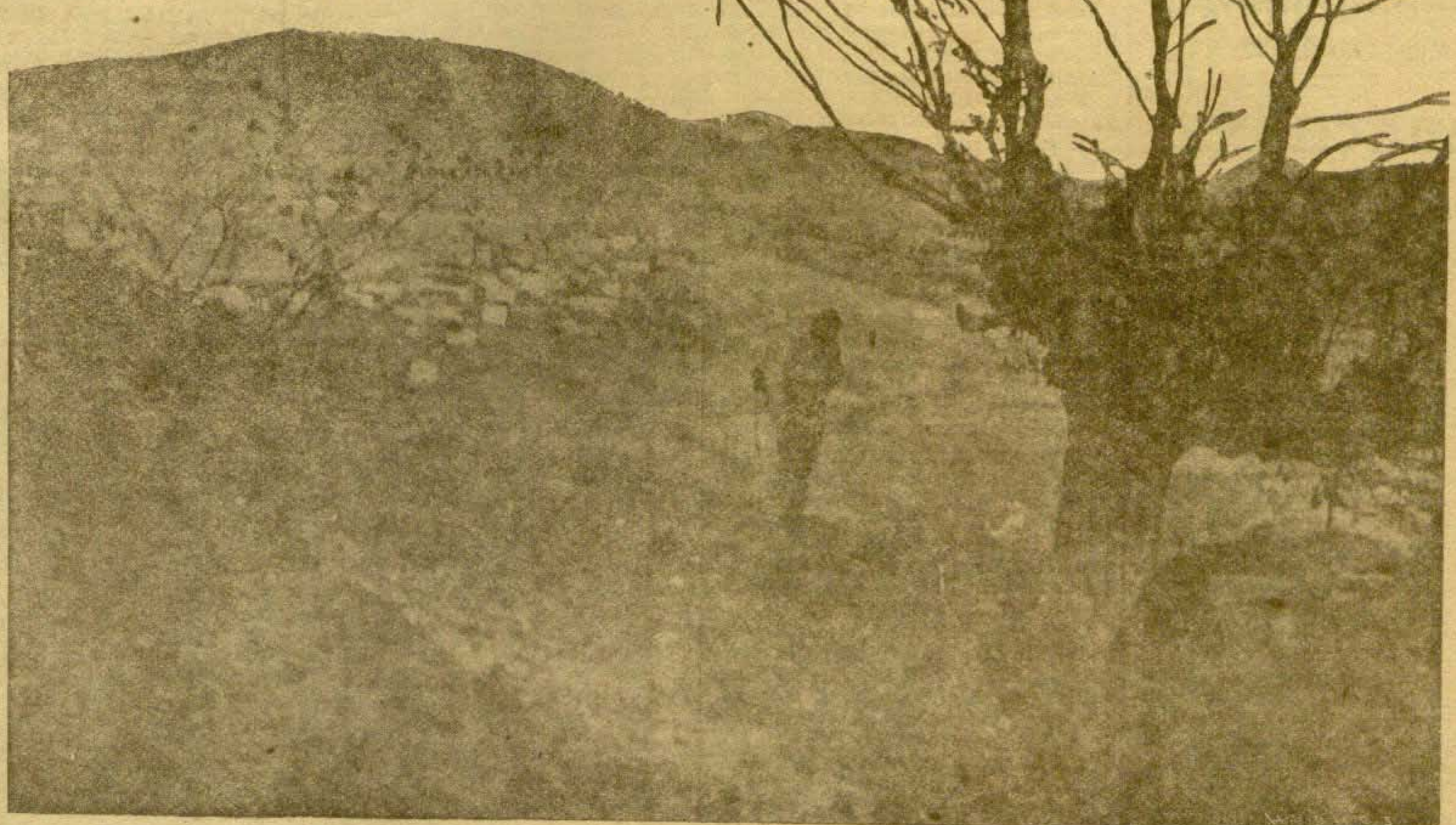
Paris. — Eriak jai andietako itxura agertu eban atzo. Belbilak etziran ibili gutxi baño. Lanegiak eta salostegiak jai egin eban.

Metro'ko ateian lore salizaleak loreak saltzen ibili dira. Izpafing gutxi baño ez ziran agertu ta euren lau ofigaz bakafik. Eskumata'ak asafe agertu ziran, olako jai batagaitik efi osoaren bizi modua gel-dituz.

Afatsaldeko ordu bietan itzaldiak-itzal-di egin ziran Bastilla zelaietan. Ordu ofen aurretik zelai ori bete-beterik aurkitzen zan. M'loi langile baño geiagok España'ren aldeko agerkunak erotula agerpe-nik andiena egin dabe.

Jon'aux eta Henri Reynaud'en itzal-diak txalotnak izan ziran.

.....

MUNDU ZEAR

Bilbao'ko ume ta emakumeak atarateko alegiñak -alegin egiten dira

Ingeles ordezkariak eta Junod jaunaren lanak. - Ingeles gudontzien laguntzea izango da. - España'ren ondoratzearen ondoren. - Eri - askotan zer esan ugari sortu dau egazkinlarien lan goralgari oreak. - Alemaniak ezin dabe ulertu Ingletera'ren asaririk, Gernika'ko suagaketea dala-ta.

INGELES GUDONTZIEN LAGUNTZA EUKO-ERIKATUEI

Londres. — Euzko-agintarien eskaria sartu dau ingeles Gobernuak. Euzko-ari, Bizkaya'n dagoen ume, emakume eta gizonezko zarak lurralde atarateko laguntzeazkoa da.

Eritafak ateratzeko, ori gizarte laguntza bakoik izatea nai dau Gobernu ingelesak, eta politika asmo eta erabirik ez dabilen izan batere, eta erabirutea eskatu dau.

Baldintza orek aintzat eta ontzat erabazte orantzun dautsa Euzko-jaurtuek, eta ofezkero, gudan ez dabilen eritafak ateratzen jardungo dautsa euzko-ontziei, ingeles gudontziak lagunduko dautse.

Ofetarako, Bilbao'ko konsul ingelanoak bere Gobernuaren agindua afatu ditu, eta eritafak izango diranak ataratu zaindu beafko ditu, eta guralak diranak, agure zar, ume ta emakumeak dirana artze eta zeatze dala ta aztertu beafko dau, erabakitea estu estu bete izan dedin.

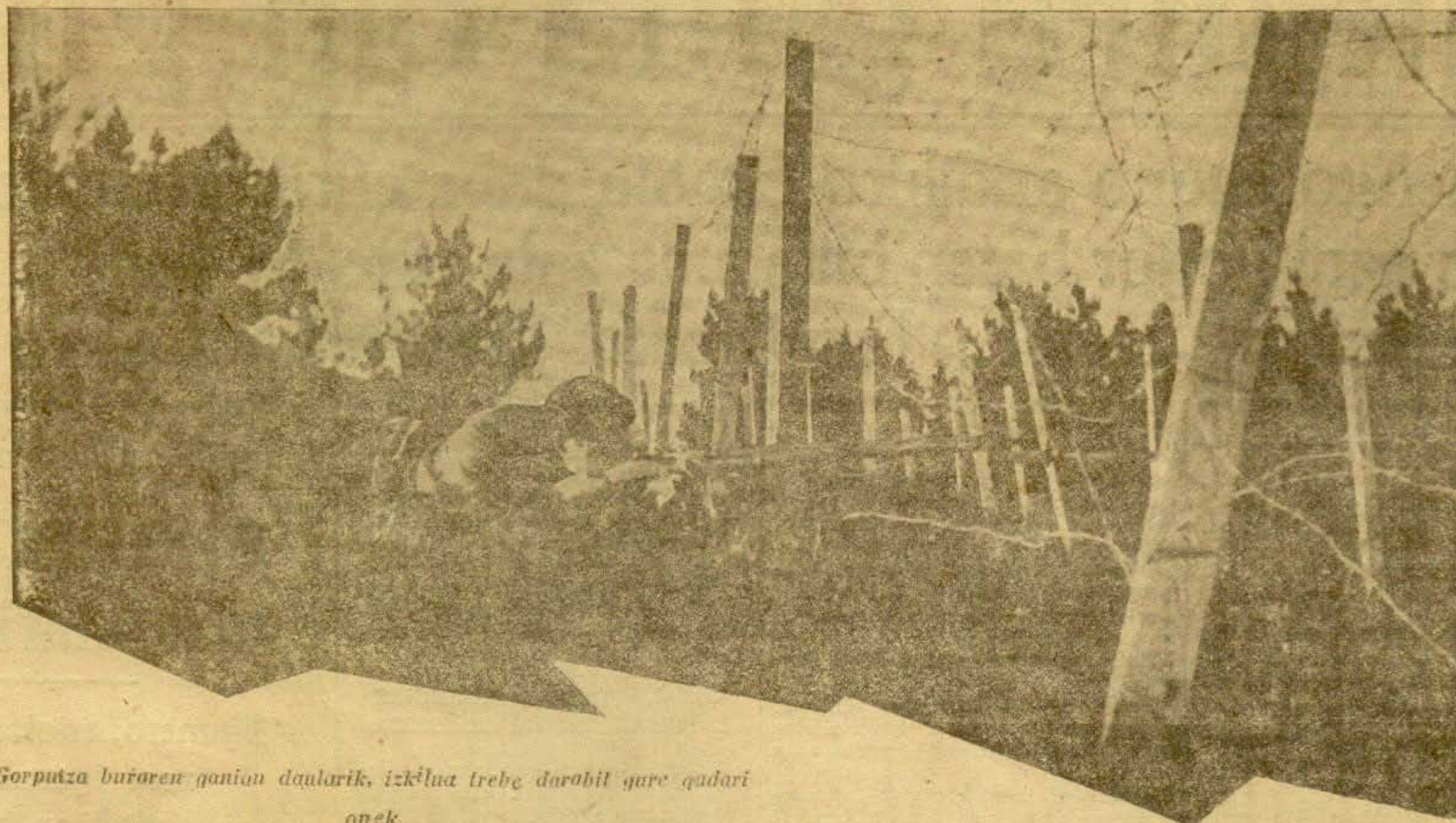
INGELES ORDEZKARIAK ETA JUNOD JAUNA ALEGISETAN

Londres. — Valencian'ko Gobernuaren urtean dau ingeles ordezkariak (Euzko-ari dago orain beraz), Bilbao'ko ingeles kontsulak eta Junod jaunak, Eritafak, Gurutza Gori'ko ordezkaria jaurtutako ingelanoak paxistak eta Euzko-Gobernuak konponketa bat egiteko, Bilbao'ko eritafak uri oretatik aterateko asmoz.

INGELANDAR GOBERNUAK BADA-KUS UNEAREN LARIA

Londres. — Atzeri-Arazotako Idazkari galdarak - galdak egin ditzake, Euzko Bilbo aurtuko duana eta, ofizial esmorik burutuko "ez-saifu" arazo zer-ikusirik duan besteren bati paxistak ingelanoak Gobernuak prest dagoen jakin naitaz. Zuzumirion befi bazuala erantzun zuan Mr. Eden'ek, eta Hendaia'n dagon ingelanoak ordezkariak, agintari asaldariak ofetarik egin dezaketetik jakitzeko bide batuen befi eman zitola. Mr. Eden'ek paxistak zuzun, igarotako atez Al-dun Batzari aurkeztutako oara bide, eritafak zuzun zuzun naitaz. Bide, eritafak zuzun zuzun naitaz. Bide, eritafak zuzun zuzun naitaz.

Erabirutea eskatu dau.

Gorputza buruen gaitan dautarik, izkila trebe dabil gure gauri onak

GURI BEGIRA

Atzeritaren izugarikeriak euzko erian

Gernika suagatu dabena paxistak eta alemaniarak ukatu azen, sentzuna daben guztiak sinistu biarko dabe

ATZERITAREN IZUGARIKERIAK EUKO-ERIAN

New York. — "New York Herald Tribune" ren Bilbao'ko ordezkariak izaf jakintziak igof dautsa bere egunkariari. Gernika euzko ezereztu dabena ukatu egin daroe alemanak eta paxista espainiak befi eta bafiro euren ifati eta ipafing bidez. Azalpen guzuzeko oreak bizkatarak sutua jafi ditu, eta Bilbao'ko izafingiak argi ta garbi azaldu daroe egazkin alemanen lan ondagaia.

Bilbao'ko Euzko Jaurtutak, Gernika ezetik beste efi baketsu asko ere bafiro dituela paxistak adirazi dau. Orobat Durango, Eibar, Bolibar, Arbaso, Artea eta iru-lau uritxo geiago Mundaka eta Gipuzkoa'ko gudoin bitartean.

Leku gusti onak, Eibar izan ezik, guda gorabera bako lekuak izan dira, ta ala ta gusti ere, iru tayutako egazkin alemanak erasoak izan dira.

Hirik suagatuta aldi bitan egin dabe paxistak, euzko guda onetan Mola'ren aginduz egin izan dituen erasoaldi gogor bitan.

Jaurtutaren aserian Durango'ren kalte egin dituen erasoaldi suagatuta asmo onko euzko, guda-atzekaldekoak adieratu, Otxandiano'rantz aurtakadea egiteko bidez ofetuz.

Afexkerokan zuzun izan dituen basur taldeak, eta euzkoak batean Gernika, Oiz mendia zear, Gernika'rantz abiatuko oinezko gurasalei bide-egitekotan eginak ditue suagaketa izugarioak.

Eta ilabete osoan, Bilbao zear noiznai

ibiliz izan dira egazkin paxistak, noiznai befi uri oraria bomba bat ala beste jaurtiaz, baina batez ere ibai-ondoak eta Galdakano suagatuz, uriko guda-erak bitan du naitik.

Bilbao gain ibili oi diran egazkinak eta Gernika gudu dabena ere bai, euren egotan aleman afanoaren irudia eta egin euzko oretako idazkuna, "1936" agiri-agiri izan ditue.

Guda ekitaldiokaz batean, suagaketa izugari eta bide-bakokaz atzeritafak asafatu ez daitzan, izaf eta bafi guzuzekoak bala-bala edatuz euren aldeko zabalkunde andia egin nai izan dabe paxistak.

Durango zearo triskantia dagoan azen eta paxisten egitadak argi dagoan azen, onak, "marxista talde setatsak" egin dituela ondamedioz euzko daroe, Suagak

ezereztu edozein, eliza ta etxe zuturrik, bereundak lagun ilak, konbentuko baratzan ingeles jaurtutan amalau moia ere izkilaokaz eratsiak, edozein orma burdinez jositak... an agiri dira paxisten jardunaren ondorenak.

Gernika'ko suagaketezko Salamanca'ren guzuzeko ukapenai, Bilbao'ko izafingiak asafe bizi bala argi-argi erantzun dautse, gertaerak diran gihoan eta diran bezela agertuz.

Euzko Jaurtutak onetaz, oar bat agertu dau, eta azkenean auzo dino:

"Euzko lufetan jazo diran ezertutun eldu dakiguzan Batzorde, talde ala normai beso zabal artuko ditugu, jazoerak euzko arakatu ta ilkasi dagiezan.

Gure ateak zabal ditugu, eta azalpenok lenbailen egiztan dagiezala poz pozik nai

EUKOTAR UME-ALDEZ

Londres. — Lateri-Baruko Idazkari sir John Simon'i giza-zala batza batek euzkotar ume batzuk Ingletera'ra ekartiko dituan eskeintza egin dio eta Batzordeak berez batu duan dirutzari dagokion beste ekartzekotan, eratzasun guztiak emateko gertu dagoa erantzun zion sir John Simon'ek. Batzordeko Andere eratzaleak Donibane-Leizun'erakoa artu zuan atzo egazkinaz umeak ekartzeko bideak eratzera.

BILBAO'KO EMAKUME, UME TA ZAREN ALDE

Paris. — Erbeste-arazo Arduradun Ibon Delbos'ek Aldundi Nagusi'an Bilbao'ko ume, emakume ta zarak usteko zer egin daiten azaldu dau. Ingletera'ko Gobernuak azaldu dabean asmoen lidekoak agertu dauz Delbos'ek, be. Gizatasun-legeak ezin auzi daitela esan dau ta gizatasun legeok bete egin beaf dirala ta oren buruka zital eta adoltsuan, be. gizatasun-legeak ezin auzi daitela ta gizatasunaren jokat beaf dabela gudan ezertan saftu ezaren.

INGELATERA ZERGATIK DAN OREN ASARE EZIN ULERTU ET DABE

Basilea. — Ingelaterako ta Prantzia'ko izafingiak asaldarien egazkinak Gernika'ko uria apurtu dabela ta, ekitaldi biziak egiten dabe ta Nege Jaurtutaren Quettung'ek ingelaterak izafarien idazlanak jaten dauz begiz ta Espainia'k amerikak, pantzetak, ingelaterak eta espainiak izafariak erbeste bialtzen dabean izafak befi ezin auzi daitela, askotan izafarik biribildu ta geitu egiten dabezala-ta, dino.

Gernika'ko suagaketea dala-ta, Ingletera zergatik agiri dan oren asafe ez du ulertzen izafingit oreak, Badajoz'en, Madrid'en eta Barcelona'n Gernika'n bafiro eralketa geiago izan dirala-ta.

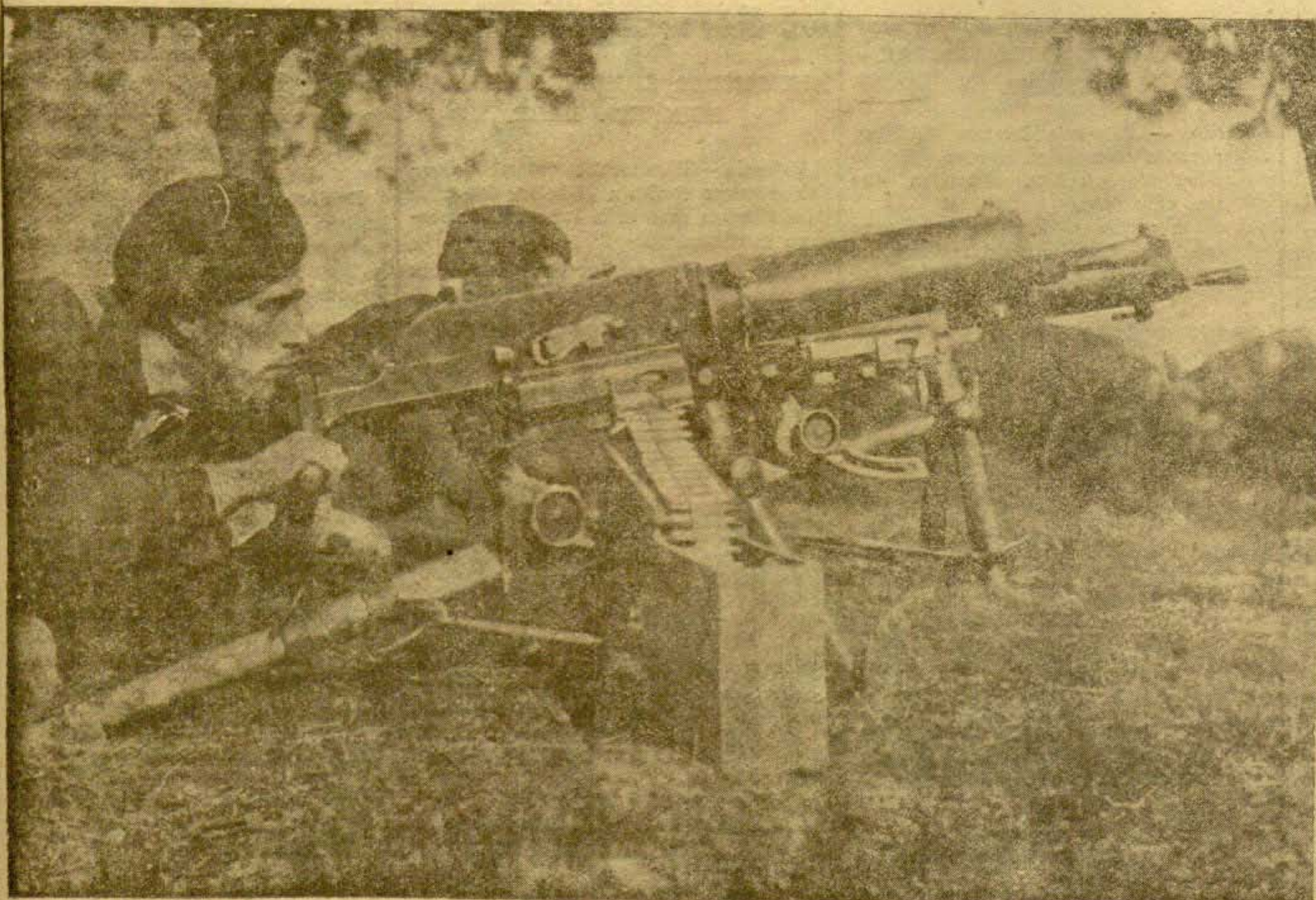
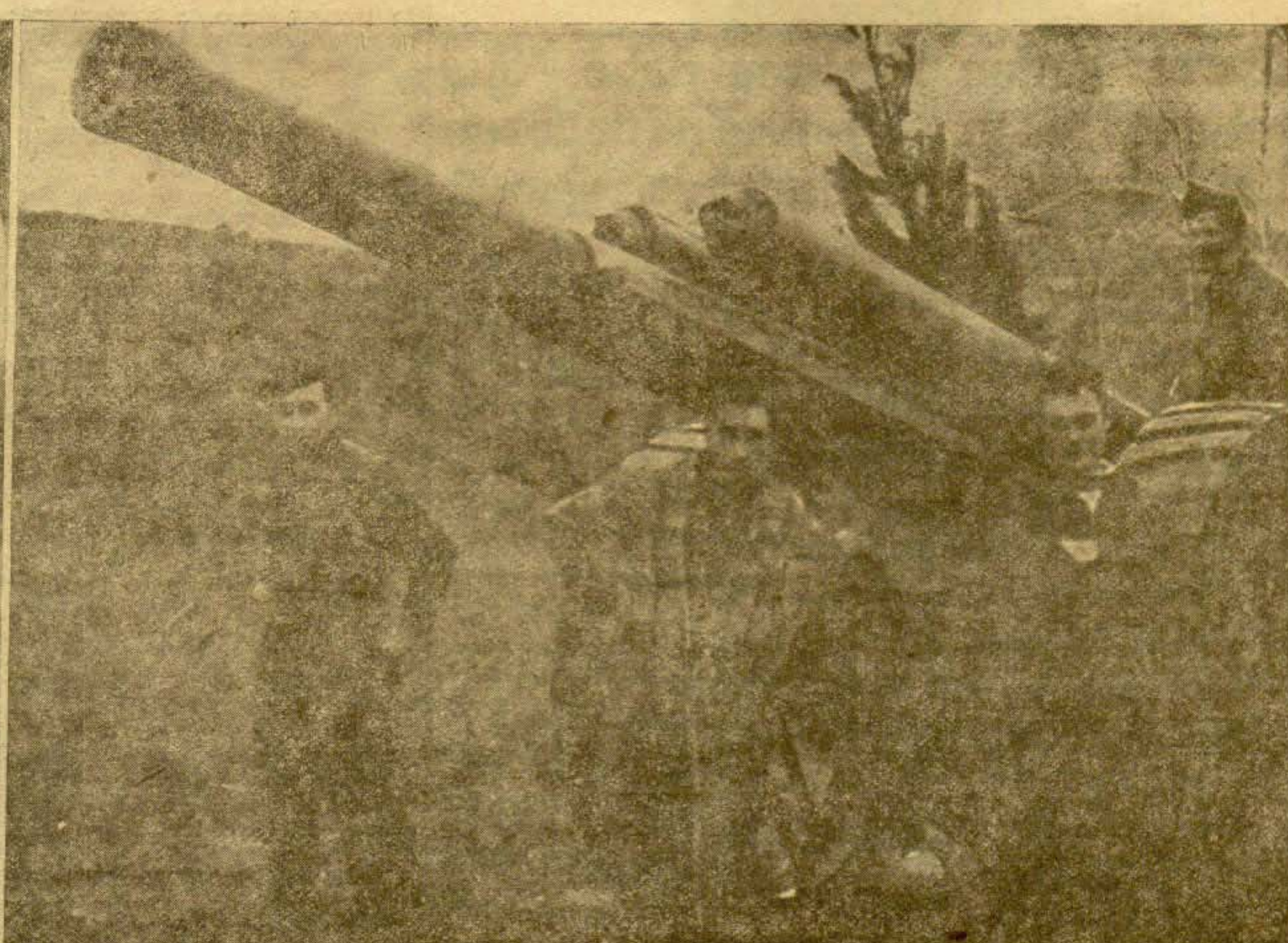
"ESPAÑA" ONDORATU ZALA, DISO ITXAS ZAINGO INGELESAK

Londres. — Santander inguruetan "Espana" alorazadu paxistak ondoratu dana bayestu dau ingeles Itxas-Zaingoak.

Erkaldar egazkinak jaurtiriko bomba batek munizio-lekuan ler egin eta ontzia zutatu ondoren, galdu izan da gudontzi ori.

"España" eta "Velasco" gudontziak eraso gitsen ingeles zama-ontzia "Kintley" izan zan, eta ez "Wrothan" lenengotan adirazi eben lez.

"Euzko-efiak, bere uriak zearo birindak izan dituan ontan, ilkusi eta jaurtutun basatien izugarikerien bafi mundu guztiak zearo jakin dagan. Eta orobat, europar estadu batzuk ondamedio onetan darabilesan jardunak jakin daga zan ere."

Azgunaren dultzadiri segas guntzin da-dogu. Ona ikusi gure suaga ta izkilaokak

